

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Vi alla

TIDSKRIFT FÖR GÖTEBORGS UNGDOMSLEDARE

I detta nummer:

Det är synd om ungdomsledaren!

Intervju med känd Åbo - ungdomsledare.

Årets lägersäsong redovisas.

Vem är Lasse?

Yttrande om förslaget till ny barnavårdsdag.

Insändarspalt

Fältarbetet förtäljer.

Nr. 6

OKTOBER 1957

ARGANG 6

UTGIVEN AV:
BARNVÅRDSNÄMNDENS
UNGDOMSDELEGATION

PRIS 75 ÖRE

Höghus och parkeringsplatser

Helt nyligen hade vi tillfälle att ta del av stadsplanen för ett planerat bostadsområde, beläget söder och sydost om det nuvarande S. Guldheden. Samtidigt uppvisades den tilltänkta bebyggelsen för några liknande "kompletterande" bostadsområden, belägna här och var i staden. Förväntningarna var nog ganska högt ställda inför mötet med skisserna av de nya bostadsområdena. Det är alltid med förväntan som ungdomsvårdaren konstaterar vad de planerande och de ansvariga kommunala myndigheterna tänker göra med vissa tomtområden, vad som skall bli bostadshus, hur mycket som skall avsättas till skolor och fritidslokaler, till friområden och allmänna platser. Med viss oro nalkas man frågeställningen hur de planerande har tänkt, att samhällets unga skall leva sitt framtida fritids- och gemenskapsliv.

Denna gång får oron anses vara mer än befogad. Den nya given i vår stad tycks vara, att inom en viss given tomtyta pressa in så många människor som möjligt. Därför måste husen bli höga, mycket höga. Ekonomiska synpunkter synes spela en avgjord dominerande roll i sammanhanget. Vem som kommer att sitta trångt i framtiden är lätt att räkna ut. Man bygger inte en normal svensk småstad på en gång ostraffat. Den hårda exploateringen kommer att ge framtida föräldrar i dessa områden, barnavårdsnämnd och ungdomsvårdande instanser mycket arbete. Den nya bebyggelsen blir inte barn- och ungdomsvänlig.

Det är också ganska upprörande, att ingen har protesterat — eller har man det? Kanske är det till en del sant, vad en cyniker uttryckte för några dagar sedan — "Bara folk får tak över huvudet och parkeringsplats för bilen i närheten av bostaden, så spelar resten ingen som helst roll." Man hoppas att denna kortsynthetens representanter inte sätter upp några förvånade anleten i framtiden inför ungdomens förvildning.

Trappuppgångarnas vältaliga vittnesbörd kommer endast att understryka, att om man inte vid planeringen av ett område sörjer för lokaler och lämpliga fritidsområden för ungdomen, får man dyrt betala det i framtiden. De ungas överloppsenergi har ingen tagit hänsyn till. De ungas behov av utrymmen för sin värld har ingen tagit hänsyn till i de nya områdena. Har samhället råd till att inte ha råd till en förutseende planering i detta sammanhang?

Kanske kan nu en del kommunala bostadsbolag förmås att göra något för anskaffning av lokaler inom dessa områden. Dyliga fritidslokaler har emellertid den olägenheten med sig, att de stör de intillboende hyresgästerna, de blir för trånga och därför också olämpliga för sitt bruk. Så småningom resignerar man på bullret och störningsmomenten och lokalerna hyres ut till kommersiellt ändamål. Ungdomarna blir hänvisade till gatans parlament, till otrivsamenheten och håglösheten. Det är inte svårt att begripa, att ur detta spirar inte någon uppbygglig anda.

De ungdomsvårdande organen i staden bör nu lämnas ordet för att förklara sin åsikt i saken. De många frivilliga sammanslutningarna, som sysslar med barn- och ungdomsarbete, bör krypa fram ur sina gömslen och debattera problemet. Litet varstans har man glömt, att man har en stämman, som bland annat kan användas till protester, till opinionsyttringar och till förslag av förbättringar av samhället vi gemensamt upplever. Det samhälle Göteborg, som i sina nya stadsdelar har över 30 % av invånarna i en ålder under 16 år.

Zen Andersson

Björn Döbeln:

Det är synd om ungdomsledaren!

Varför görs det ingenting åt ungdomens fräckhet, nonchalans och busaktighet? Det måste bli en ändring! Föräldrar, lärare, polis, barnavårdsnämnd och alla instanser viskar, och har viskat länge nog snart: "Det måste bli en ändring! Vi måste ta i på skarpen! Det får inte fortsätta så här! Det slutar med katastrof! Vi kan snart inte klara ut våra uppgifter!"

De ungdomar som i många år varit hängivet intresserade föreningsmedlemmar och nu kommit upp i lagom ålder för att vidareutbildas till ansvarskännande, inspirerande och skickliga barn- och ungdomsledare måste snart nog vara övermänniskor för att ens våga fortsätta. När föreningslivet en gång startade — det är inte så värst länge sedan — blev man ledare om blott viljan och entusiasmen fanns. Men nu — nu måste man gå på kurser och föreläsningar, praktisera och diskutera, lära sig psykologi, förenings teknik, bokföring, maskinskrivning och jag vet snart inte allt, för att duga till ungdomsledare. Och trots detta blir de barn och ungdomar, som den nya tidens välutbildade ledare tar hand om, bara sämre och sämre. Något måste vara fel! Har ungdomsledaren blivit så teoretiserad att han förlorat människokontakten? Blir den entusiastiske föreningsmedlemmen efter några kurser en så tveksam och rädd "ledare", som fått lära sig hur fruktansvärt många och stora problem han gett sig på att försöka lösa, att han snart bara skakar av rädsla och mindervärdeskomplex! Har psykologiföreläsningar, äldre

*Björn Döbeln,
folkskollärare,
skolkurator och
välkänd ordförande i Svenska Ungdomsringens göteborgsdistrikt.*

ledareföredömens skepsis och målande exempel lärt honom att i alla människor finna något som är ärftligt belastat, skapat av miljön eller typiskt för social missanpassning? Vart har i dagens samhälle en vanlig, normal och sund människa tagit vägen? Sysslar kanske ledarutbildningen med fel människor? Jag menar inte att ledarämnena skulle vara av felaktig sort. Den spontana glädjen, som den unge kände i sitt tidigare föreningsarbete, kanske stelnar till ett fotoleende på läpparna, som innerst inne uttrycker förvåning och tvekan. Verkligen? Är alla medlemmarna hemma i vår förening så konstiga och svåra att tas med?

Handen på hjärtat. Har tiden inte gjort oss misstänksamma i överkant. Har vi inte glömt av, att, lågt räknat, 90 % av alla barn och ungdomar (och även vuxna) är ansvarskännande, trevliga, naturliga och livsbejakande människor. En tidningsinsändare drar fram en moder i rampljuset. Den sexåriga dottern har betalat för en av bussens sittplatser — så

Omslagsbilden

vill erinra om att schackspelet får fler och fler utövare. Denna form av intellektuell njutning har glädjande nog även fått en god förankring bland ungdomen. Kortedala Fritidsgård rapporterar bl. a., att man under höstterminen i anslutning till de vuxnas schackspel startat en juniorsektion, där deltagarnas ålder varierar mellan 7—13 år.

(Bild: Döbeln—Mattsson.)

där skall hon sitta, om så bussdörrarna skall sprängas av vuxna, trötta människor, som **inte** får sitta. Samtidigt rullar det i staden tjugo andra bussar, där lika många mödrar har sin sexåriga flicka i knäet eller ett mindre barn på armen. Men dem skrivs det inga insändare om! Så och så många tusen bilar har stulits, förlåt lånats, under ett år. Men hur många bilar har **inte** stulits. Hur många pojkar drömmer om en egen bil, eller kanske först en moped och sen en knarr, utan att låna en för att i förväg ta ut lustkänslan. Hur många flickor arbetar målmedvetet på sin utbildning, tjänstgör ansvarsfullt som barnvakter och hjälper till med både ett och annat utan att de blir statistik. Varje gång en myndighet eller organisation redovisar statistiska uppgifter om sociala synder borde obligatoriskt — bredvid de höga syndare-siffrorna — anges en procentsiffra som angav förhållandet till **hela** motsvarande människogrupp. Då skulle kanske inte ungdomen vara så **oerhört** mycket sämre idag.

Jag vill visst inte förneka, att ett gäng pojkar eller flickor i skock, med sitt kollektiva bussätt, är både upprörande och beklagligt. Men jag vill samtidigt påstå, att även i det busgänget finns det ungdomar eller barn, som är "nästan alldeles normala". Det enda dom i regel saknar är den miljöpåverkan som under barnets första levnadsår skapar så oerhört starka och bestående intryck. Men glöm då inte, att de första fem, tio levnadsåren är ganska fria från föreningars och organisationers påverkan. Vi begär underverk av dagens ungdomsledare om vi menar att det är **deras** sak att göra och skapa, vad föräldrar lämnat ogjort under barnets uppväxt. Ledaren gör säkert så gott han kan de timmar i veckan, som hans eller hennes **miljöpåverkan** och goda föredöme får rum i barnasjälens. Lärarinnan och läraren vet nog sin plikt. Trettio timmar i veckan bombarderas eleverna med råd, förmaningar, anvisningar, regler, förbud och moral. Men — det föräldrar försummat i sju år dygnet om — när de hade oinskränkt makt över barnasinnets — det skall de inte begära att dagens ungdoms-

Forts å sid 18

Årets lägersäsong

kan nu redovisas genom att barnavårdsnämndens ungdomsdelegation fått in de sedvanliga ansökningarna om bidrag ur lägerstipendieanslaget. Som bekant har delegationen 12.500 kronor till förfogande och vid ansökningstidens utgång hade 38 ungdomsorganisationer ansökt om bidrag. Föreningarna redovisar sammanlagt 21.461 lägerdagar under den gångna sommarsäsongen och över 1.600 deltagare har varit med i arrangemangen. Av de utdelade bidragen har föreningarna erhållit omkring 1.700:— kronor som stipendier för mindre bemedlade lägerdeltagare, 1.300 kronor för inköp av lägermaterial samt 9.000 kronor som bidrag till allmänna lägeromkostnader. Detta gör att sammanslutningarna subventionerats med 44 öre per lägerdag. Enligt de fastställda principerna utgår bidrag endast till sådana deltagare i ungdomsorganisationernas lägerverksamhet som ej fyllt 18 år. Av intresse är kanske att veta, vilka kategorier som sökt bidrag. Här följer dessa:

Idrottsorganisationer (2). Religiösa organisationer (10). Politiska organisationer (1). Scoutorganisationer (23). Övriga organisationer (2).

Nykterhetsanslaget höjt med 1 1/4 miljon äskar skolöverstyrelsen

— Då skolöverstyrelsen nu i sina anslagsäskande har föreslagit att nykterhetsanslaget skall ökas med mer än en och en kvarts miljon kronor gör den det i medvetande om att alkoholfrågan står i centrum av hela det stora problemet om den ökade fritidens användning i ett samhälle som förändras snabbt och där lev-

Forts å sid 15

Vi alla interjuar...

vår gode vän i vänortsstaden Åbo, ungdomskonsulenten Kalevi Perho, som är chef för ungdomsbyrån där och verkställande tjänsteman i Åbo stads ungdomsnämnd. Vi var naturligtvis nyfikna på hur organisationen av ungdomsarbetet är upplagd i den finska kulturstaden. Vi frågade också om anslag och bidragsmöjligheter, om hur många ungdomar ungdomsverksamheten når, om gruppverksamhet och lägeraktivitet. Eftersom ungdomsnämnden i Åbo är ett fristående kommunalt organ frågade vi om samarbetet med barnavårdsnämnden därstädes. Vi kom också in på ledarfrågan, på samhällets service i fråga om tekniska hjälpmedel och avslutade intervjuet med att efterhöra hans åsikt om samarbetet över gränserna. Konsulent Perho hade, som synes, inte långt till svaren och om dessa kan läsas här nedan i ett sammanhang.

Åbo stads ungdomsnämnds uppgift är att följa med hur ungdomen inom en stad med 130.000 invånare tillbringar sin fritid. För detta ändamål förelägger nämnden stadsstyrelsen förslag och motioner för vidare befordran till stadsfullmäktige. Innevarande års budget är ca 9 miljoner Fmk. För att få till stånd utvecklande former av fritidsverksamhet understöder nämnden framför allt organisationerna. Själv har nämnden ännu icke grundat kommunala ungdomsgårdar eller klubbar. Nämnden tillsättes av stadsfullmäktige på fyra år. Antalet medlemmar är nio, fördelade på de olika partierna efter styrkeförhållandet inom fullmäktige. Dessutom hör till nämnden, utan rösträtt, en representant för vardera stadsstyrelsen och barnskyddsnämnden. Ärendena föredragas av stadens ungdomskonsulent, som även fungerar som sekreterare, och till vars skyldigheter hör att för varje ärende avgiva ett särskilt resolutionsförslag. Nämnden sammanträder på kallelse av ordförande ca en gång i månaden. Officiellt rådgivande förhandlingsorgan mellan nämnden och organisationerna är konsultativa kommissionen för ungdomsverksamheten i Åbo, i vilken varje organisation har en officiell representant (200

repr.). Sammanträden hålles vanligen två gånger om året, vår och höst. Nämnden i Åbo tillhör länsstyrelsens i Åbo och Björneborgs län ungdomsnämnds och undervisningsministeriets instruktörskrets. Länets ungdomsnämnd är förmedlande organ för ungdomsnämnderna i länets kommuner. Dit hör 13 medlemmar från olika kommuner, utnämnda av landshövdingen. Landshövdingen sitter som ordförande, och enligt gällande sed fungerar ungdomskonsulenten i länshuvudstaden som sekreterare och förelägger även ärendena. Ungdomsbyrån i Åbo är underställd ungdomsnämnden och till personalen hör en konsulent, en kvinnlig kanslist och en föreståndare för utlåningslagret. Nämnden utdelar penningunderstöd åt organisationerna — detta år 1.800.000:— (Fmk) till klubbarna och 1.300.000:— för sommarlägren. Dessutom står gratis till organisationernas förfogande vintertid 9 kommunala klubblokaler, av vilka den största blir färdig i september 1957 och omfattar festsal, 3 klubbbrum och 2 hobbyrum, samt sommartid 8 lägerområden i Åbos närhet.

Organisationerna når numera blott 30—40 % av ungdomen. Av denna orsak har vi bl. a. fått dras med rock and roll-

oroligheter. Det största problemet är för närvarande ungdomsverksamhetens omorganisation. Här tror jag vi kan göra mycket med organisationerna efter mönster av det svenska systemet med ungdomsgårdar. Vi behöver en ungdomsgård för stadens centrum. Under femkampsdagarna försökte vi lära oss och föra med oss så mycket som möjligt hem till Åbo. Vi är också mycket intresserade att stifta närmare bekantskap med vinterverksamheten i Edra ungdomsgårdar.

Den finländska ungdomsverksamheten i dess utvecklade form är i allmänhet fördelad på åldersgrupper — under 10 år, över 10 år och över 14 år — de som slutat folkskolan. Vi anser det absolut nödvändigt att på detta sätt dela ungdomen i grupper. I den mellersta gruppen sker ytterligare en uppdelning efter kön.

Verksamheten kan bedrivas med framgång endast i smågrupper. Samma ledare borde ej få ha hand om mer än 10 åtgången. Då alla unga ändå ej kan fås med, borde man sträva till att genom smågruppsverksamheten höja ungdomens nivå och på så sätt påverka massorna. Av arbetsformerna är programverksamheten typiskt finländsk. Detta förklarar de många tävlingar med intellektuellt program som arrangeras av t. ex. ungdomsnämnden. Organisationerna ordnar sommartid ca 100 ungdomsläger, vilka i medeltal räcker en vecka.

Emedan ungdomsbyrån tidigare var underställd barnskyddsnämnden är kontakten fortfarande intim. Att så är fallet framgår bl. a. därav, att som barnskyddsnämndens representant i ungdomsnämnden sitter barnskyddsdirektören själv. Särskilt har man strävat till att brevledes och genom personlig kontakt föra till barnskyddsnämnden anmälda asociala unga i kontakt med klubbarna. Förbindelserna med idrotts- och nykterhetsnämnderna, likaså med det kommunala arbetarinstitutet, är livliga. I det sistnämnda verkar en av ungdomsbyrån arrangerad ungdomsledarkrets, som sammankommer varje vecka.

Ledarfrågan är också mycket svår. Därför har nämnden försökt ordna med

kvällskurser för organisationernas instruktörer. Detta år har kurser hållits i följande ämnen: sjukvård, folk- och gruppdans, teater, navigation samt kurser för lägerledare. Instruktörerna har också möjlighet att söka resestipendier för studieresor. (150.000 Fmk.) På Run-sala utanför Åbo bygges som bäst ett speciellt mönsterlägerområde för nästa sommar.

I utlåningslagret finns, liksom i Göteborg, teknisk materiel, men också tält, fältkök, kökstaksskydd, båtar, mjölkkan-nor m. m. Trots att ett sådant lager är besvärligt att sköta och dyrt, är det alldeles nödvändigt, ty utan detta vore en lägerverksamhet i den omfattning, den nu förekommer, otänkbar. En nackdel är också den korta användningstiden. — Den bästa tältmodellen är ett sexpersoners ryggästält utan botten.

Jag anser det ytterst betydelsefullt att kunna fortsätta samarbetet med just fadderstaden. Vi har gemensamma problem av många slag, vilka med gemensamma krafter lättare löses. Jag har aldrig hört att någon här skulle ha ifrågasatt vikten av ett fortsatt samarbete. Vi borde enligt min mening gå fram på tre linjer: former för instruktörernas fortsatta utbildning, ungdomsträffar — bland vilka den senaste femkampen åter gav goda erfarenheter — samt lösandet av de praktiska frågorna. Jag tänker i det sistnämnda fallet särskilt på värden av i Göteborg arbetande och där arbetssökande åbabor samt på utbytet av skolelever om somrarna. Jag ville gärna upprepa vad jag sade vid planteringen av vänskapseken: fäderna ha påbörjat samarbetet, vi skall fortsätta det för att icke vara denna goda sak otrogna.

Ungdomsdelegationen

har fått en hjärtlig hälsning från kollegerna i Åbo, som tackar för den förnämliga ungdomskontakten i augusti månad. Våra Åbo-vänner är övertygade om att ungdomsutbytet mellan städernas ungdom bör fortsätta och kanske till och med utvecklas!

Vad är igångsättningsbidrag?

Goda erfarenheter av ny bidragsform till ungdomsorganisationerna.

Som en stor del av läsekretsen redan känner till sökte ungdomsdelegationen i budgeten för innevarande år 10.000 kronor till så kallade igångsättningsbidrag. Anslaget hade man tänkt använda till sådana ungdomsorganisationer, som ämnar starta verksamhet bland ungdom i nya stadsdelar. Stadskollegiet begränsade anslagssumman till 5.000 kronor och uppdrog åt barnavårdsnämnden och dess ungdomsdelegation att — då dessa medel förbrukats — inkomma med en redovisning för sina erfarenheter av verksamheten, bl. a. i fråga om antalet nystartade föreningar och medlemmar i dessa, var-efter frågan om ytterligare anslag skulle bli föremål för förnyat övervägande av kollegiet.

Ungdomsdelegationens yttrande innehåller bl. a.:

Inalles 17 ungdomsorganisationer har erhållit igångsättningsbidrag. Den nystartade verksamheten är fördelad på följande bostadsområden:

10 i Kortedalaområdet	2.900 kronor
3 i Järnbrottsområdet	900 ”
2 i Björkekärrsområdet	600 ”
1 i Bjurslättområdet	300 ”
1 i Backaområdet	300 ”

Bidrag har utgått till följande slag av organisationer:

5 religiösa organisationer
5 idrotts- och friluftorganisationer
2 scoutorganisationer
2 nykterhetsorganisationer
1 bildningsorganisation
1 politisk ungdomsförening
1 folkdanssällskap

Enligt infordrade uppgifter har ungdomsföreningarna använt anslagen till kontaktsammankomster, arbets-, tränings-, reklam-, upplysnings- och propagandamateriel. Lokalomkostnader utgör ock en betydande utgiftspost. I åtskilliga fall påpekar föreningarna sina svårigheter att få avgiftssystemet att fungera i början av verksamhetstiden. Man menar, att det efter starten ofta förflyter flera månader,

Nya stadsdelar, nya medborgare, nya ungdomsorganisationer — här har vi en av de yngsta folkdansarna

innan föreningen kan uppnå sådan standard, att verksamheten blir allsidig och därmed konkurrenskraftig gentemot de nedbrytande krafterna i samhället. Den sammanlagda medlemsökningen i ovan nämnda föreningar uppgår till 1.227 ungdomar. Detta medlemsantal, registrerat den 15 maj innevarande år, kan uppdelas på följande ålderskategorier:

under 7 år	— 159
7—11 ”	— 288
12—15 ”	— 374
16—19 ”	— 204
20—25 ”	— 117
över 25 ”	— 85

Enligt de fastställda principerna för utdelning av bidraget får varje bidragsberättigad förening vid starten högst 300 kronor och efter 6 månaders verksamhet kan vederbörande ånyo ansöka om ytterligare 200 kronor. De goda erfarenheterna av försöksverksamheten har motiverat ungdomsdelegationen och barnavårdsnämnden att söka ytterligare 5.000 kronor som igångsättningsbidrag att användas under år 1957.

Föreningslivet förtäljer

Rubriken väckte intresse redan första gången den presenterades. De glimtvis presenterade aktualiteterna har ju alltid sitt nyhetsvärde. Givetvis vore det dubbelt värdefullt, om kontaktmännen i ungdomsorganisationerna kunde förmås att självmant insända sina manus. Då skulle spalten ständigt kunna sjuda av pinfärsk vara, som intresserar många och lockar flera att inkomma med sina alster.

Sveriges Metodist Scouter, Taborkåren

har av statens nämnd för samlingslokaler erhållit 1.000 kronor som bidrag för upprustning och materielinköp i samband med dess lokal vid Hökegatan.

Arbetsstugorna

under ledning av dess föreståndare, John Odesjö, har nu igångsatt verksamheten för året. En samling för medarbetarna var anordnad den 27 september. Genom restriktiva åtgärder har verksamheten från och med innevarande hösttermin avsevärt nedskurits. Bl. a. har alla slöjdgrupper i folkskolorna måst inställas.

Frälsningsarmén i Göteborg

arbetar intensivt. Distriktet anordnar den 19—20 oktober en stor ledarkurs i Kortedala. Sven Nilsson och Lars Erik Eriksson rapporterar stor aktivitet icke minst i stadens nya delar.

Bjursläts ungdomsgårds föräldraförening

anordnar den 18 oktober i år en estraddebatt i samlingslokalen vid Bjursläts torg om ligabildningen och de intensiva våldsdåden. Rektor Eric Helldal, Fagared, inleder och vidare medverkar stadsträdgårdsmästare Axelsson, stadsplanechef Jonsson, 1:e polisassistent Efraimsson samt ungdomskonsulent Kjell Andersson.

G F K G

betyder Göteborgs Fria Kristliga Gymnasistförening och den trivsamma samlingen träffade Vi alla-medarbetaren på Haga Kyrkogata 6 den 27 september, då storstadens ungdomsproblem diskuteras. Det tilltagande alkoholbruket bland ungdom var en av de mest uppmärksammade frågeställningarna under diskussionskvällen.

MHF:s

ungdomsarbete har förlig vind i seglen — eller kanske skall vi säga "gasen i boten" — eftersom det är med motorungdom man arbetar. Det omtalade gänget med tidigare stationsort kring "kopparrärra" har nu enrollerats i MHF:s motorungdomsgård i Delsjöterrängen och tycks trivas gott.

Kortedala All Round Club

heter en intressant klubbildning av kortedalaungdom, som håller till på Fritidsgården därute. Sammanslutningen, som har tillsatt en styrelse bland dem själva att förvalta föreningens angelägenheter, tycks ha haft en bra start under höstterminen. Dess uppgift är bland annat att samla kortedalaungdom under hyfsade former till kamratlig samvaro.

Nylöse ungdomsgård

har fått besök av Ungdomens Röda Kors, som från och med höstterminen arbetar med sin verksamhet på gården. Ungdomsgården rapporterar dessutom en glädjande aktivitet med sin hobbyverksamhet för ungdom. I grupperna sysslar man för närvarande med att göra smycken och prydnader, en arbetsform som är mycket populär.

Poliskammaren

i Göteborg, som arbetar intensivt med vidareutbildning av polispersonal, har bl. a. engagerat några tjänstemän från barnavårdsnämnden som föredragshållare om individuell och kollektiv förebyggande ungdomsvård. Dessutom får de i kursen deltagande polismännen göra vissa studiebesök, bl. a. på Ivarsbergshemmet samt på en ungdomsgård. Poliskammarens sätt att söka samverka kommunala organ emellan manar till efterföljd.

Ungdomsledarens fyra sidor

Vi alla

6·57

Vem är Lasse?

Ni skall strax få reda på det, kära läsare! För säkerhets skull har vi dessutom hans konterfej här strax intill. Som Ni ser har han följt de gamla vikingarnas regel och prytt sin haka med ett våldsamt skägg. Lasse lyssnar till efternamnet Carlsson i mera högtidliga och officiella sammanhang. Så särskilt högtidligt går det kanske inte till i Burås ungdomsgård, där Lasse är med som assistent. Den eventuellt förlorade värdigheten ersätts emellertid med något för ungdomen trivsammare och trevligare, nämligen gemyt och gott humör. Både han och chefen, Maj-Lis Niclason, har i Burås skapat en verklig ungdomens tillflyktsort, som vunnit ungdomens stora sympati i stadsdelen. Det är ingen liten besökarskara, som Burås ungdomsgård har. Över tusentalet medlemmar är inskrivna.

Vi alla frågar naturligtvis vad gårdens popularitet kan bero på. En del av svaret har vi förresten gissat oss själva till. Det beror naturligtvis på en vettig organisation på gården och ett förnämligt samarbete mellan ledare, föräldrar och ungdomsföreningar. En mycket viktig orsak till framgångarna ligger emellertid i gårdens intensiva programarbete. En stor del av gårdens besökare är ganska "lös" ungdom, vild och otämjd tycker kanske en del, men frisk och framåt. Arbetsformerna vid en ungdomsgård med så många besökare av storstadens naturbarn måste bli annorlunda än de gängse och därmed också i behov av intensiva förberedelser. Lasse tror på det intensiva verksamhetsprogrammet och det är om detta vi idag skall ha vår pratstund.

LASSE SÄGER:

— Man måste tycka om program. Det får inte bli något nödvändigt ont, som jag pressar mig till att producera. Utan lust och brinnande intresse — inget gott program och utan bra program — inget brinnande intresse hos ungdomarna. Det är inte alla som har mod att ha fantasi. Visst får man finna sig i att bli betraktad som "knasig" ibland, när man släpper loss de inneboende livsandarna. Man får lära sig att tåla åtskilligt i det här gamet, bl. a. detta att bli betraktad som annorlunda. Jag vill också peka på det nödvändiga i att man får stöd av sina arbetskamrater och naturligtvis ungdomarna själva.

Vad vill du ha för egenskaper hos en bra programman, Lasse?

— Ja det är kanske för mycket att räkna upp allt här. Ett par saker vill jag emellertid nämna. Programorganisationsblick, är en sak. Jag måste se vad jag kan få ut av en viss situation. Vad duger den och den medarbetaren till? Vad kan jag använda de här ungdomarna till? Som programarbetare måste jag också ständigt odla mina kontakter i musik- och artistkretsar. Flera av dessa konstnärer kommer gärna till ungdomsgården och är sällan oförstående när man berättar för dem vad saken gäller.

Hur märker du, Lasse, att resultat uppnås?

— Stämningen — atmosfären! Det blir faktiskt en helt annan anda i en ungdomsgård, när det "händer något" i lokalerna. Ungdomsåldern vill leva intensivt, det måste ske något som är annorlunda än vardagen därutån! Program kan ge kontakter, vilka jag menar är nödvändiga för allt ungdomsarbete. Jag vill emellertid inte blunda för att det är mycket svårt att få ungdomarna med i olika program. Detta beror bl. a. på den oerhörda kritik, som de i olika situationer utsättes för av sina jämnåriga kamrater.

Hör du Lasse, vad betyder egentligen lokalresurserna för ditt programarbete?

— Visst går det att bedriva programarbete även i ganska enkla och spartanskt utrustade lokaler. Vi behöver emellertid idag lokaler, stora lokaler för de många evenemang vi har. Med större lokaler och ändamålsenligare lokaler skulle vi också kunna dra ihop litet mera pengar och bli mera självförsörjande. Konkurrensen med den kommersiellt betonade nöjesindustrien skulle kunna drivas med större skärpa än nu. Sen får vi komma ihåg att ständigt söka öka trivseln och trevnaden själva i våra lokaler. Medlemsförnyelsen och den nya atmosfären beror till icke ringa del på hur lokalerna interiörmässigt är utformade. Steriliteten i dessa måste bort! Vi måste följa med tiden. Vi funderar på Burås att försöka inreda en s. k. snackbar. Framtiden måste innehålla grillad korv och pommes frites. Ett hyfsat damrum för våra unga kvinnliga besökare är ett annat önskemål. Tekniska hjälpmedel bör också nämnas. Filmapparater, bandspelare, strålkastare, mikrofoner m. m. är idag en nödvändig del av en modern ungdomsgårds utrustning för programarbetet.

Några nyheter, Lasse, som du tycker slagit an?

Varje onsdag töms vår FRÅGELÅDA.

Det är en stor gul postlåda, som är uppsatt på ungdomsgården. Dagen efter kl. 9 på kvällen svarar föreståndarinnan och

jag på frågor i vårt ungdomskafé. "Vad blåser det för vindar mitt på nordpolen?" "Vart skall jag vända mig för att få en hembiträdesplats i England?" kan det låta, men frågorna kan också vara crazy-betonade. Frågestunden flyttar så småningom ut i salongen och ger upphov till livliga diskussioner. Därmed kan man också säga att programpunktens syfte delvis har nåtts, nämligen att stimulera deltagarna till att tänka, att taga ställning till ett problem, ge och ta argument...

Höstterminens stora schlager är emellertid HO VET?

Det är en slags vem-vet-mest-tävling i tolv omgångar. Varje gång berör det ett visst slags ämne. Dessa ämnen lottas, så att lotten således avgör vad som nästa gång skall tagas upp i tävlingen. De gångna programmen har berört aktuellt om Göteborg, aktuellt om språk, aktuellt om mat, aktuellt om kläder o. s. v. . . . För att läsarna skall förstå den ungefärliga svårighetsgraden i frågorna, kan jag redovisa programpunkten "aktuellt om mat" i en särskild ruta här intill. Varje omgång omfattar ett tipssystem om sammanlagt 12 frågor, med tre möjligheter. Vi delar ut ett litet masonitbräde, penna och lapp. Svårighetsgraden försöker vi lägga över det allmänna kunnandet, programmet måste nämligen kräva litet över det vanliga av ansträngning. Så en viktig sak: en jättemaratontabell i ungdomsgårdens korridor talar ständigt om den aktuella ställningen mellan deltagarna. På listan står i dag 76 namn...

Kring tävlingen bygger vi så upp ett program på cirka 1 timma. I samband med tävlingen "aktuellt om mat" hade vi som dagens gäst inbjudit köksmästaren på Park Avenue. Vi intervjuade honom om hur det var att arbeta i ett storkök. Vi pratade om utbildningsfrågor i branschen. Fortsatte sedan om lustigheter i yrket. Köksmästaren berättade också från sina resor. Intervjun pågick i cirka 20 min. Vi plockade därefter upp en flicka och en pojke på scenen som tävlade i matlagningskännedom. Vilka ingredienser in-

Forts å sid 12

Aktuellt om mat

— Se artikeln om Lasse härintill —

- När Du skall koka gröt är det bra att ha reda på hur mycket ångpreparerade havregryn som åtgår till 6 personer?
 - 1 hg
 - x. 2½ hg
 2. 3½ hg
- På ett väldukat smörgåsbord bör det finnas något som kallas SPRATS. Vad är det för något?
 1. Sardin i olja
 - x. sill i lök
 2. lax i majonnäs
- Du får smaka på ett kaviarfabrikat. Vilken kaviar?
 1. KALLES-kaviar
 - x. Fyrtornet
 2. Smörgåskaviar
- När mamma går ut i köket och blancherar, vad gör hon då?
 1. steker
 - x. kokar
 2. bakar
- Sill, makrill, ål är s. k. feta fiskar. Genom att äta fet fisk kan man förebygga uppkomsten av
 1. cancer
 - x. polio
 2. åderförkalkning
- Våra bröder i öst — ryssarna — dricker mycket te, som dom kokar i något som kallas — ja vad då?
 1. sanapan
 - x. samovar
 2. samojed
- Det finns en ostsart som heter EDAMER. Den osten kommer från
 1. Holland
 - x. Tyskland
 2. Danmark
- Kajsa Warg — husmanskostens moder — har gått till historien genom ett uttryck, som hon ofta brukade. Hur lyder det?
 1. Man gångar som katt
 - x. Man mår bättre bröd-
 2. Man tager vad man

kring het gröt lös än rådlös haver
- För att få en god fransk omelett bör Du undvika att i den använda en av följande ingredienser. Vilken?
 1. vatten
 - x. mjölk
 2. grädde
- Hammelsadel är något som man med nöje stoppar i mun och njuter av. Men vilket djur är det som fått sätta livet till för vår njutnings skull?
 1. kalven
 - x. oxen
 2. fåret
- Vad är en nudel?
 1. bakverk
 - x. skaldjur
 2. fisk
- I köttbullen som Du just äter ingår en krydda, som man i allmänhet inte brukar ha i köttbullar. Vilken?
 1. ingefära
 - x. kanel
 2. kardemumma

Varje deltagare får ett litet smakprov, som paketerats i smörgåspapper. (En stor tub Smörgåskaviar räcker till 60 à 70 provförpackningar.)

Även här en smakbit till varje tävlande. 3 hg köttfärs är nog för att 60 à 70 personer skall få var sin köttbulle. En påse kardemumma ger utpräglad kryddsmak.

Områma gärna frågorna med trevligt småprat om mat och matlagning. Berätta trevliga kulinariska och gastronomiska anekdoter. Delge egna erfarenheter (goda såväl som mindre goda) om "matarbete".

Rätt svar: se nästa sida

VEM ÄR LASSE?

Forts från sid 10

går i Biff à la Lindström, Får i kål och hur gör man syltomelett. Pojken segrade, sensationellt nog, och fick sedan under köksmästarens ledning tillaga syltomeletten och efter avslutat värv bjuda flickan på delikatessen.

Två hemliga timmar.

Varför inte göra som vi gjorde under flera terminer på Burås ungdomsgård. Inbjud olika ungdomsorganisationer och låt dem presentera sina idéer och målsättningar. Låt dem emellertid få reda på att programmen måste förberedas och bannlys gammal skåpmat. Vi har haft bågskyttarna, handbollsförbundet, frisksportarna, SMU och många andra inbjudna och de flesta har lyckats mycket bra. Ävensom program av typ "vi flyger i luften" (om flygning) har varit uppskattade. Kom ihåg och ge tillställningarna här såväl som i allt annat programarbete träffande och eggande namn. Något som vilar bra och ger "studs i frönas munnar".

Ett aktiveringsprogram.

I vår reseklubb, som under den gångna sommaren varit ute och rest i Europa, sökte vi aktivera deltagarna genom att dela ut uppgifter för envar att berätta om de olika platser vi besökte. Varje medlem fick sin plats att berätta om. Det gällde att få fram egna upplevelser, speciella händelser och liknande. Tyvärr invecklade sig alldeles för många i detaljfunderingar om vad man åt till middag den och den dagen, varigenom programmet kanske delvis misslyckades. Bland aktiveringsprogrammen kan jag kanske också nämna om en visklubb bland våra flickor. Deltagarna har gjort en del små framträdanden i samband med våra festställningar.

Lekteater för de små.

Man måste också ha något för de yngre på gården. Lekteatern är en sak som slagit ganska väl ut. Det traditionella inövanandet har vi övergett. Vi tar ett visst ämne

en serie gånger och söker improvisera fram figurerna i handlingarna så att de får levande gestalt. Plötsligt en dag befinner vi oss "hos doktorn" eller kanske hos "slaktarn" eller kanske "på utfärd med alla barnen" etc.

Nya klubbar.

En intressant grupp denna termin är en lådbilsgrupp. Ritningar har vi rekvirerat från "Teknikens värld". Vi drömmer om att framåt värkanten få avstänga gatan utanför och då kommer en förut aldrig skådad tävling i dessa trakter att äga rum med de nya bilägarna som deltagare.

På gården är en annan klubb igång med TV-bygge. Man har skramlat till de 800 kronorna, som en dylik byggsats betingar i pris. En kompetent ledare har engagerats. Nästa termin kan det kanske bli TV-kvällar på gården. Det kan "slå ihjäl" många andra program, men det kan också bli till glädje. Vi måste experimentera. En sittande kråka får inget...

Lasses önskemål

Många enskilda ungdomsledare i vår stad nedlägger mycket arbete för att inte säga möda för att åstadkomma bra och givande program. En hel del av detta försvinner ganska omedelbart bland papperslappar och i byrålådan. Det skulle vara mycket värdefullt om man kunde tillvarata alla den inspiration och alla de idéer som kommer fram. Varför inte arrangera en sorts programcentral? Här skulle en viss katalogisering kunna ske samtidigt som en hel del nyttigt i programväg centralt kunde anskaffas. Detta gäller inte bara medverkande utan även rekvisita. Vad säger de andra ungdomsgårdarna och vad säger ungdomsorganisationerna i staden?

Rätt tipsrad:

x 12 x 2 x 12 x 2 12

Yttrande om förslaget till ny barnavårdsdag

I slutet av augusti förelåg Göteborgs Barnavårdsnämnds yttrande över barnavårdskommitténs förslag till ny barnavårdsdag (SOU 1956:6). Vi alla har saxat en del av de avsnitt som berör den kollektiva förebyggande ungdomsvården.

Kommitténs förslag utgår från att barnavårdsnämnden skall ansvara för den barna- och ungdomsvårdande verksamheten som helhet, således även för allmänna åtgärder, som röra barns och ungdoms fritidsförhållanden. Enligt 26 § bör nämnden för befattning med frågor rörande barns och ungdoms fritidsförhållanden tillsätta ett berednings- och samarbetsorgan, i vilket skola ingå såväl ledamöter eller suppleanter av nämnden som andra i ungdomsarbete verksamma eller eljest för ungdomsfrågor särskilt intresserade personer. Frågan om den kommunala handläggningen av vissa ungdomsfrågor har även behandlats av 1951 års skolstyrelseutredning, vars förslag till Konungen i detta ärende ju remitterats till barnavårdsnämnden för yttrande samtidigt med förslaget till ny barnavårdsdag.

5:te kapitlet innehåller således mycket litet av vad som anges i rubriken. Denna antyder emellertid, att kommittén ansett allmänna åtgärder speciellt för ungdomar vara av sådan vikt att det bör komma till uttryck i lagen. Ungdomsfrågorna ha på senare år tilldragit sig allt större uppmärksamhet. Samhällsutvecklingen har medfört, att det växande antalet ungdomar i avsevärt mycket större utsträckning än tidigare söka sig från hemmen under fritiden. Såväl staten som kommunerna — särskilt de större städerna — har visat stort ansvar, när det gäller att skapa möjligheter för ungdomen att få en stimulerande och utvecklingsbefrämjande sysselsättning under fritiden. Staten lämnar bidrag till ungdomens förenings- och fritidsverksamhet samt till utrustning av vissa föreningslokaler, och även kommunerna påtaga sig avsevärda kostnader för ungdomsverksamhet.

Kommunerna kunna dock rimligen ej äläggas att vidtaga allmänna åtgärder för att möjliggöra ungdomsverksamhet, även om sådana åtgärder är av mycket stor be-

tydelse för ungdomens sunda utveckling och som kommittén anfört ingen "andra-plansuppgift". De allmänna åtgärderna i kollektivt förebyggande syfte synes också böra närmare fixeras och avgränsas både med hänsyn till att samhället i detta avseende icke bör åläggas ett vittgående ansvar och med hänsyn till åtgärdernas ekonomiska konsekvenser.

Enligt vad som tidigare anförts har den kommunala organisationen för befattning med ungdomsfrågor även behandlats av 1951 års skolstyrelseutredning, som i skrivelse till Konungen den 1 november 1955 redovisat en annan uppfattning än barnavårdskommittén. Med utgångspunkt från motiven för det år 1954 av riksdagen beslutade stödet till ungdomens förenings- och fritidsverksamhet (KK 1954:575) samt till utrustning m. m. av vissa föreningslokaler (KK 1954:615) anser utredningen att starka skäl tala för att den kommunala handläggningen av dessa frågor, som på ett naturligt sätt ansluter sig till skolstyrelsens övriga verksamhet, lämpligen bör kunna anförtros kommunens skolstyrelse. Frågan bör betraktas som en lämplighetsfråga och överlämnas åt den enskilda kommunens praktiska bedömning. Styrelsen anför att den utveckling, som resulterat i att mer än 300 kommuner inrättat särskild ungdomsstyrelse för uppgiften att ägna sig åt ungdomsfrågor, talar mot barnavårdskommitténs uppfattning att verksamheten genom lagstiftning skall monopoliseras av barnavårdsnämnderna. Som skäl mot att barnavårdsnämnden skall handha de allmänna ungdomsfrågorna anföres, att barnavårdsnämndernas befattning med det stöd åt ungdomen, som riksdagen beslöt år 1954, skulle medföra den olyckliga konsekvensen, att detta stöd i det allmänna medvetandet bleve betraktat som vårdnad och omhändertagande. Enligt

Forts å sid 16

SÅ TYCKER JAG

Dagens melodi — pengar!

Stadens fäder har det knogigt värre för att finanserna skall kunna klaras. Medborgarna och deras barn skall givas allt större förmåner. Barndom och ålderdom, arbetstid och fritid, hem och skola skall tryggt och lugnt ordnas för var och en, så att individen slipper ifrån möda, ansvar och bekymmer. Men bekymmerslösheten skapar ansvarslöshet och friheten från ansvar i sin tur slösaktighet.

När det är staden eller staten som betalar behöver vi inte spara. Det får **dom** betala! Eftersom inte dagens föräldrar själva tycks inse, att **dom** är just dom själva, borde skolans folk på allvar ta itu med att lära våra barn, varifrån pengarna till skolböcker och barnbespisning, gräsmattor och parklampor kommer.

I våra dagar då materialismen, välståndet och penningen är människans gud och snart inga andra gudar finns jämte Mammon, skulle kanske den saknade ordningen och redan kunna skapas på samma krassa enkla sätt — med pengar.

Om förmånen med skolmältider ur mödra- och hemsynpunkt är bevisbar och stor, så låt då en liten del av skatteinsatsen betalas **direkt**. Tuggummit kostar en slant i butiken — självklart. Maten i skolan kostar också en slant — det syns i budgetförslaget! Låt en del av de skattepengarna betalas så att barnen ser det. Då blir värdet av varan **mera** självklart. Läroböcker och skolmaterial till varje elev kostar också en stor summa — så fina och nytryckta som böckerna alltid är. Men efter en termin eller två skulle säkerligen böckernas utseende vara bättre om far eller mor vid terminens början fick deponera en tia som garanti för att böckerna skulle tagas väl om hand. När den krossade fönsterrutan betalas med biopengarna för några veckor, när sönderslagna lampkupor repareras med sparslanten, som avsetts för mopeden och den sönder-”lästa” skolboken betalas med den deponerade tian, som ordentliga barns föräldrar får tillbaka, då kanske vi får ordning på torpet.

A:3:5:1.

Kommunalt stimulansbidrag i Malmö

utgår sedan den 1 juli 1957 enligt stadsfullmäktiges beslut till alla statsbidragsberättigade fritidsgrupper. Detta betyder ett ökat stöd till föreningslivet i Malmö och en stimulans att öka ungdomsverksamheten. Bidraget utgår med 2:50 kr per genomsnitt närvarande under minst 10 veckor.

Folkskolornas fritidsverksamhet kommer i fortsättningen att inskränkas till den egna verksamheten. Vidare gäller att bidrag till en och samma fritidsgrupp endast lämnas från en kommunal nämnd.

Man hoppas nu i skånemetropolen, att detta stimulansbidrag skall bli en drivfjäder till fromma för klubb- och föreningskänslan. Organisationerna få själva svara för ersättningen till gruppledarna, vilka därigenom anses få ett starkare personligt intresse för fritidsgruppen.

För att hjälpa föreningarna att igångsätta fritidsgrupper och vara dem behjälpliga med upplysningar om fritidsgrupper har anstälts två assistenter, en av idrottsstyrelsen och en av ungdomsstyrelsen, vilka har sin expedition å Ungdomsstyrelsens lokaler vid Skolgatan.

Besvärligt — nej!

Signaturen A. An. skrev i förra numret om svårigheterna att få kontakter vid de tillfällena organisationerna får besök av utländska vänner. Jag delar helt insändarens synpunkter och tycker att man skall göra en gemensam aktion i saken. Ett faktum är, att staden tar emot så många andra gäster, kongresser och flottbesök av alla de slag, att man mycket väl kan sträcka sin välvilja till att även omfatta ungdomen. Vad som i dag är för organisationerna synnerligen besvärande är emellertid det faktum, att vi inte äger något samarbetsorgan sedan Göteborgs ungdomens Samarbetsorganisation nedlades. Det är smått en skandal, att ungdomsorganisationerna i Göteborg inte samlas och dryftar sina gemensamma problem.

Över gränserna.

HOBBY och FRITID

STOR HOBBY- OCH FRITIDSUTSTÄLLNING I GÖTEBORG 19—27 OKTOBER

Nu är det åter dags att få se en intressant utställning. Utställningsplats är det nya och vackra mässhuset — populärt kallat för högmässan — som ger utställarna utomordentligt goda möjligheter att visa sina utställningsalster. Bakom utställningen står bl. a. Svenska Mässan, Barnavårdsnämndens ungdomsdelegation, ABF, Ny Tid och Folkrekla. Vi har vänt oss till utställningskommisarien, kamrer Sven G. Andersson, för att få en del aktuellt.

— Intresset har varit mycket stort både bland kommersiella och ideella utställare. Hela tre våningar kommer att bjuda besökarna på intressanta nyheter inom hobbyarbetet och fritidssysselsättningen. Särskilt glädjande är att stadens ungdomsorganisationer nästan utan undantag kommer med och visar vad de förmår. Alla schatteringar, d. v. s. religiösa, scouter, bildningsarbete, nykterhetsföreningar, idrottsrörelsen och många andra deltagar. Ungdomsgårdarnas arbete och kommunens insats kommer att demonstreras. Så får vi inte glömma bort de många individuella hobbyentusiasterna och samlarna. Polisen och deras trafikförebyggande arbete har utlovat sin medverkan. Idrottsnämnden har också lovat komma med.

Under utställningen blir det åtskilliga demonstrationer och uppvisningar. Arrangörerna eftersträvar, att det ständigt kommer att hända någonting. Ett besök kommer därför säkerligen att löna sig. Så kan vi utlova speciellt billiga priser för besök i grupp och väntar därför många besökande skolklasser och grupper från organisationer av skilda slag.

Parollen blir med andra ord: All ungdom till mässhuset under hobbyutställningen och föräldrarna bör naturligtvis med dit för att få värdefulla impulser om sin egen och sina barns fritidssysselsättning!

Nykterhetsanslaget... forts från sid. 4
nadsstandarden stiger, kommenterar chefen för skolöverstyrelsens folkbildningsrotel, undervisningsrådet Ragnar Lund i en intervju med Ariel.

— Dessa faktorer skulle i och för sig vara tillräckliga skäl för stark vaksamhet i alkoholfrågan. Nu kompliceras läget i vårt land genom de stora ungdomskullarna. Det verkar kanske otacksamt att tala om dessa som ett problem. Enligt min mening bör man i första hand se dem som en stor tillgång för samhället, ett tillskott av ny arbetskraft som kommer mycket väl till pass i den snabba industriella expansion, som många väntar sig i automationens tecken. Men å andra sidan kan vi inte blunda för att riskerna för missanpassningsfenomen är påtagliga, och ett

sådant faktum — åberopat av skolöverstyrelsen — som att fylleri i åldrarna 15—17 år fördubblades från 1953 till 1956 är en skarp varningssignal. Skolöverstyrelsen har därför ansett att det är mycket angeläget att folkbildningsarbetet, ungdomsverksamheten och aktiviteten för bättre folknykterhet får ett frikostigare stöd från samhället.

Sagt

Förnuftiga föräldrar är 1) hemma, 2) trevliga och 3) håller sig i bakgrunden. Man skall aldrig tränga sig på någon, inte ens sina egna barn.

(Ingegerd Granlund
om "föräldrafritt" i Vi.)

Ungdomsbyrån

- beräknar att under mitten av denna månad kunna presentera lokalerna vid Föreningsgatan 13 i färdigt skick. Utrustningen av lokalerna pågår som bäst i pressläggningsogonblicket.
- kan berätta, att Scoutkåren Tallin och MHF:s ungdomsavdelning av ungdomsdelegationen erhållit utrustningsbidrag för inköp av inventarier till egna stugor med ungdomslokaler.
- expedierade vid samma tillfälle anslag som igångsättningsbidrag till SMU-scoutkår i Kortedala, Svenska Frälsningsarméns ungdomskår, SSU i Backa, Runa IK, Göteborgs Sportklubb, Härlanda församling för söndagsskola i Björkekärr, NTO i Bjurslätt—Kyrkbyn, KFUM—KFUK Triangelgård i Kortedala samt NTO i Kortedala.
- har haft överläggningar med idrottsdirektör Jerneryd och vissa motorsportorganisationer om upplåtelse av tomtområden för dessa organisationers verksamhet här i staden.
- vill för kännedom meddela, att herr Gustaf Johansson i Sanna ungdomsråd avsagt sig ledamotskapet i rådet på grund av flyttning från distriktet.
- distribuerade under början av september månad den förebyggande verksamhetens årsberättelse, som på grund av s. k. vidriga omständigheter blev flera månader försenad.

Programförslag

står det på en intressant folder som Folkrorelsernas Samorganisation mot Alkoholmissbruk i Göteborg utsänt. Man kan ringa telefoner 16 99 10 eller 20 79 97 — helst 14 dagar i förväg — och då ställer organisationen talare, film och program till förfogande utan kostnad. Har Du inte redan foldern, då bör du ringa ovanstående nummer för att avhjälpa bristen.

Yttrande om ... forts från sid. 13

skolstyrelseutredningens mening torde barnavårdsnämndernas centrala uppgifter även i fortsättningen komma att gälla omhändertagande av barn för samhällsvård och skyddsuppfostran och vidtagande av åtgärder av familjesocial natur, varifrån åtgärder åsyftande uppodlande av ungdomens egen aktivitet genom fritidssysselsättningar av det slag 1953 års utredning avser synas böra hållas skilda eller i vart fall mycket väl kan hållas skilda. Som skäl för att skolstyrelserna skulle handlägga dessa ungdomsfrågor framhålles bland annat, att dessa styrelser komma att under sig administrera personal, lokaler och materiel av utomordentlig betydelse, när det gäller att skapa möjligheter för värdefulla fritidssysselsättningar av de slag, som kan tänkas komma ifråga.

Såsom barnavårdsnämnden här ovan framhållit är det den samhälleliga barnavårdens väsentligaste och mest maktpåliggande uppgift att bringa hjälp åt barn och ungdom, som är i sådant nödtillstånd att exempelvis ett omhändertagande är nödvändigt. Här ligger barnavårdsnämndens viktigaste uppgift. En kollektivt förebyggande verksamhet bör därjämte bedrivas med ekonomiskt stöd från kommunernas sida. I anslutning härtill må emellertid påpekas, att statens stöd till den förebyggande verksamheten borde stärkas. Man kan därvid tänka sig, att de betydande inkomster, som spritskatten utgör, i högre grad än hittills komma sådan verksamhet och sådana åtgärder till godo, som verkar för ungdomens fostran och sunda utveckling. Frågan om en förebyggande verksamhet skall bedrivas av barnavårdsnämnden eller annat kommunalt organ torde lämpligen hänskjutas åt respektive kommuns avgörande. Möjligheterna att anordna och bedriva dylik förebyggande verksamhet bland ungdom kan vara olika inom skilda kommuner, och ett vittgrenat och aktivt föreningsliv på orten kan tänkas lämna effektivt bistånd i detta avseende. Barnavårdsnämnden vill sålunda föreslå att lagtexten i

detta avsnitt så utformas, att kommunerna lämnas fritt val beträffande vilket organ som skall svara för en kollektiv förebyggande barn- och ungdomsverksamhet.

(Slutord.) I sammanfattning må slutligen följande anföras.

Det framlagda förslaget bör omarbetas, varvid man bör sträva efter en enklare och tydligare utformning av lagtexten och en minskning av antalet paragrafer. Hänvisningar från lagrum till lagrum har skett i allt för stor utsträckning och bör begränsas väsentligt.

Genom den utformning lagtexten fått vidgas barnavårdsnämndens befogenheter att ingripa i alltför hög grad. Barnavårdsnämndens arbetsuppgifter synas bli alltför vittgående, och en klarare avgränsning av desamma bör eftersträvas.

§ 1 har exempelvis en formulering, som ger en rent allmän syftning. **Riktlinjerna för en barnavårdslagstiftning bör vara att ålägga samhället förpliktelser, som bringa i första hand hjälp — och i möjligaste mån effektiv sådan — åt barn och ungdom, som är i sådant nödtillstånd att ett samhällsingripande, exempelvis i form av omhändertagande, är nödvändigt. Detta skall inte utesluta, att en förebyggande kommunal verksamhet bland barn och ungdom bedrivs, men bestämmelserna härom bör i barnavårdslagen ha sådan utformning, att barnavårdsnämnden får lagligt ansvar för en dylik verksamhet. Kommunerna bör för övrigt äga rätt att anordna och driva en dylik förebyggande verksamhet såsom de i varje fall finner lämpligast och mest rationellt.**

Slutligen må också framhållas, att de speciella förhållanden, varunder barnavårdsnämnderna i storstäderna arbetar — speciellt Stockholm, Göteborg och Malmö — aktualiserar frågan huruvida icke dessa i vissa avseenden borde intaga en särställning på barnavårdslagstiftningens område.

Barnteater

"I vårt land produceras det en hel del pjäslitteratur för barnteater. Det synes givetvis behändigt att sätta ett manuskript i händerna på lärare och elever, på medlemmar av en ungdomsgård eller på barn som annorstädes söker sig till teatern som underhållning och avkoppling. Peter Slade har i sitt arbete och med sin bok givit alla ansvariga en allvarlig tankeställare. Vi lär oss barnets teater mera genom att lyssna till barnens egna ingivelser än genom att servera kloka manuskript."

Ovanstående citat är taget ur artikeln "Barnets teater" i senaste numret (nr 7) av Folklig Kultur, och det är sekreteraren i Centralkommittén för amatörteater, Lennart Wiechel, som i denna artikel redogjort för några huvuddrag i den engelske barnteaterexperten Peter Slades bok "Child Drama". Lennart Wiechel är övertygad om att Peter Slade har mycket att lära svenska barnteaterledare, och man får därför hoppas att boken med det snaraste översättes till svenska. Vi får också hoppas att Wiechels artikel kan få en del av våra barnteaterledare att inse att teater som spelas av barn inte skall vara en kopia av teater som spelas av vuxna. Slade—Wiechel framhåller med skärpa att leken skall vara den självklara utgångspunkten för barnteatern och de vuxna uppmanas att dämpa sin ovilja mot det livfulla och högljudda i barnteatern: "Vi blir så lätt irriterade, kallar leken för oväsen och brist på disciplin och ordning. Vi inser inte lätt att barnen har skapande moment i sina ljudlekar." Barnteaterledaren skall akta sig noga för att låta barnteatern "blott och bart bli en form av divaspel för små individualister, en demonstration av familjens förhoppningsfulla". Istället skall ledaren sträva efter att tillvarata barnets egen konstnärliga skaparlust. På så sätt kan barnteatern bli ett värdefullt hjälpmedel i barnets sociala fostran.

R. B.

Ture husbyggare gör revolution

Gamle oförbrännerlige Ture Blomqvist har riktat ett upprop till grabbarna i Södra Biskopsgården. Öster om Yrvädersgatan har han hyrt ett område av Göteborgs stad och där vill han nu träffa pojkarna inom området för att diskutera vad man skulle kunna uträtta tillsammans under fritiden. Ture Blomqvist föreslår, att man eventuellt skulle kunna uppföra en del små hus, göra bollplaner, anordningar för cykelspeedway m. m. Han har vidare föreslagit stadsdelens unga invånare, att de skall bilda en egen styrelse — kanske en "byggnadsnämnd" — och välja basar själva. Grejorna, som skall användas, tänker sig Ture Husbyggare bekosta själv och sedan ställa sig till "jobbarnas" disposition. Den 5 oktober ägde den första kontakten rum och sedan får vi se hur det hela går.

Vi alla gratulerar till det friska initiativet. Behovet av självbyggarplatser är stort i en storstad, där stenöknarna många gånger hotar att kväva invånarna — icke minst då de unga. Låt oss nu också hoppas, att stödjare och hjälpare träder till och visar på hur viktigt för att inte säga nödvändigt det är att sätta sin lit till ungdomen men också sätta något i händerna på dem.

Ungdomsledarkursen

— eller skall vi säga kurserna — har nu åter haft sin säsongstart. Det skedde i numera vanliga kurscentrum — ungdomsgården Stora Katrinelund — den 8 oktober. I tvååriga kursen hade den första årskursen samlat fullt deltagarantal medan den andra i år inte rönt så livligt deltagarantal som tidigare. Av den anledningen har sistnämnda kurs tills vidare uppskjutits. Filmmaskinistkursen har som vanligt många intresserade deltagare. Under hösten — eller snarare — under vårterminen kommer en veckoslutskurs i sång- och lekledning att hållas.

Mr. Arthur S. Davies

— bl. a. Founder Member of The National Federation of Community Associations — hemmahörande i Sussex men på tillfälligt sverigebesök genom en inbjudan från Svenska Institutet, gästade Göteborg i slutet av september. Genom en bilolycka är Mr. Davies starkt invalidiserad men visade trots detta en förbluffande vitalitet i både tanke och handling. Ett trettio-tal av ungdomsgårdarnas heltidsanställda medarbetare fick vid en tillställning på Studiehemmet Nordgården tillfälle att se en film om Community Centrearbetet i England och ställa frågor till vår engelske vän.

Det är synd om... forts från sid. 4

ledare skall klara ut. Det är synd om dagens barn- och ungdomsledare! Det är nämligen dom som får höra att dagens ungdom är dåligt uppfostrad. Det är dom som tar på sig skulden för att ungdomen inte är eller blir bättre. Den målmedvetne och optimistiske föreningsledaren spänner sig till det yttersta — och spränger kanske sig själv — för att göra det otroliga, göra det andra inte gjort under lång tid.

Ungdomsledarna kan fortfarande vara ledare — om de har intresse, god vilja och ideal som förr, och det har dom. Du som har viljan att offra fritiden för att dela med dig av din övertygelse, ge åt den nya generationen, du är redan ungdomsledare, utan utbildning. Du skall i gemenskapen med likasinnade få inspiration till fortsatt verksamhet, du skall fortbildas — vidareutbildas till större skicklighet. Men **utbilda** människor till ledare, det går inte. Första villkoret är att känslan, viljan och övertygelsen finns.

Det skulle vara lika svårt att bli förälder som det är att bli ledare. Tyvärr blir man alldeles för lätt far eller mor. Men det konstiga är att man måste ha känsla, vilja och övertygelse för att bli en bra förälder också! Det glömmes många, ty man blir det automatiskt ibland. Jag kan tyvärr inte verifiera påståendet med procentsiffror. Men jag vet att de flesta föräldrar också är **föräldrar**.

Hur jobbar du i gruppen?

Är Du någon av följande typer?

- "initiativtagare" d. v. s. föreslår gruppen vägar att övervinna svårigheter;
- "informationssökaren" som begär förtydligande och sådana upplysningar som är nödvändiga för problemens förståelse;
- "informationsgivaren" som besvarar frågor och klarlägger fakta;
- "åsiktsökare" som söker få fram gruppmedlemmarnas åsikter och värderingar;
- "åsiktsgivare" d. v. s. tillkännager Din åsikt om vad de andra bör tycka;
- "klarläggare" d. v. s. pekar på de konsekvenser som olika förslag kan få;
- "orienteraren" som visar gruppens riktning i förhållande till målsättningen, som vissa handlingar leder till eller från målet;
- "energispnutan" som försöker driva på och se till att något blir gjort;
- "springpojken" som åtar sig att skaffa fram det material gruppen behöver?

Eller är Du en av dessa?

- "den aggressive" som attackerar andra och uttrycker sitt ogillande av vad som försiggår, ironiskt och destruktivt;
- "blockeraren" som envist håller fast vid sin idé och hindrar fortsatt arbete;
- "den skrytsamme" som bara framhäver sin egna förträffliga insats därhemma;
- "den uttråkade" som är nonchalant och inte följer med i gruppens arbete;
- "hjälpsökaren" som framhåller sin egen hjälplöshet och vill framkalla sympati;
- "den som representerar speciella intressen" och förhindrar att gruppen kommer vidare i sitt arbete därför att man måste ta hänsyn till dessa;

Kanske Du försöker vara:

- "berömmaren" som lovordar de andras insatser och instämmer i förslagen;
- "kompromissökaren" som försöker utjämna motsättningarna och söka det som enar;
- "arbetsregleraren" som försöker få med alla i diskussionen och försöker sätta upp regler för diskussionen och arbetet;
- "gruppobservatören" som försöker iakttaga vad som sker i gruppen och som meddelar detta för gruppen och tolkar vad det innebär för arbetet.

Föreningsgatan 13

är en adress att lägga på minnet! Inte enbart därför att Ungdomsbyrån ligger där utan också för att

Föreningar och andra sammanslutningar

från omkring den 15 oktober kan hyra sammanträdesrum, studierum etc. på såväl dag som kvällstid.

Kontakta ungdomsbyrån för upplysningar.

Vialla

TIDSKRIFT FÜR GÖTEBORGS UNGDOMSLEDARE
Redaktör och ansvarig utgivare: KJELL ANDERSSON

Adress: UNGDOMSBYRÅN
Föreningsgatan 13 * Göteborg * Tel. 20 09 20
Prenumerationspris kr. 5:— Postgiro 491 18

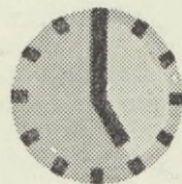
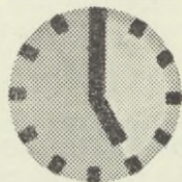
UTSTÄLLNINGEN **HOBBY och FRITID**

19—27 oktober i stora mässhuset hälsar
Er hjärtligt välkommen.

Trevliga kvällsarrangemang anordnas där
de medverkande organisationerna får till-
fälle att demonstrera resultatet av sitt ar-
bete.

SJ:s stora modelljärnväg förevisas.

Utställningen kommer att hållas öppen
mellan kl. 11—21.

SPORTARTIKLAR

Lev. till skolor och föreningar

SVEN LIDSTRÖM SPORT

Södra vägen 22 Telefon 18 99 34 Göteborg S

Förfrågningar och offerter: Sven Lidström

STRUVES BOKTRYCKERI AB
Göteborg 1957